

STANOWISKO Nr IX/1/2025
NACZELNEJ RADY APTEKARSKIEJ
z dnia 17 września 2025 r.

**w sprawie wyrażenia sprzeciwu wobec włączenia aptek ogólnodostępnych
w system kaucyjny na podstawie ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce
opakowaniami i odpadami opakowaniowymi**

Na podstawie art. 39 ust. 1 pkt 11-13 ustawy z dnia 19 kwietnia 1991 r. o izbach aptekarskich (tj. Dz. U. z 2024 r., poz. 688, z późn. zm.), Naczelna Rada Aptekarska wyraża następujące stanowisko:

§ 1.

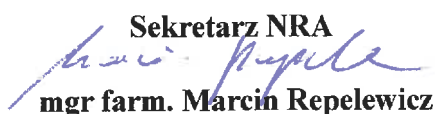
1. NRA podtrzymuje zdecydowany sprzeciw wobec nieuzasadnionego merytorycznie objęcia aptek ogólnodostępnych obowiązkami wynikającymi z systemu kaucyjnego przewidzianego w ustawie z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 927), a także utrzymania tego rozwiązania w *projekcie ustawy o opakowaniach i odpadach opakowaniowych* (nr UC100 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów),
2. NRA stoi na stanowisku, że apteki ogólnodostępne – jako placówki ochrony zdrowia publicznego – powinny zostać wyłączone z systemu kaucyjnego, ponieważ, jako podmiot realizujący zadania publiczne w ochronie zdrowia, apteka nie może być obciążana obowiązkami z zakresu gromadzenia, przechowywania i utylizacji opakowań ani obsługi zwrotów kaucyjnych. Obecnie, apteka ogólnodostępna realizuje szereg świadczeń zdrowotnych, w tym opiekę farmaceutyczną i szczepienia ochronne. Nakładanie na apteki obowiązków związanych z gospodarką odpadami opakowaniowymi odwraca ich misję od pacjenta i świadczeń zdrowotnych.
3. Wobec ignorowania przez Ministra Klimatu i Środowiska merytorycznych argumentów przedstawianych przez samorząd zawodu farmaceuty oraz całe środowisko farmaceutyczne, NRA zwraca się do wszystkich farmaceutów oraz innych podmiotów prowadzących apteki ogólnodostępne, którzy nie akceptują tego systemu w aptekach, o wykorzystanie wszystkich dostępnych środków prawnych służących wyłączeniu aptek z systemu kaucyjnego. Szczegółowe wytyczne zamieszczono na stronie internetowej Ministerstwa Klimatu i Środowiska oraz Naczelnej Izby Aptekarskiej.
4. Równocześnie NRA zwraca się do władz publicznych, w szczególności do Sejmu RP, Rady Ministrów i Ministra Klimatu i Środowiska, o pilne podjęcie prac legislacyjnych

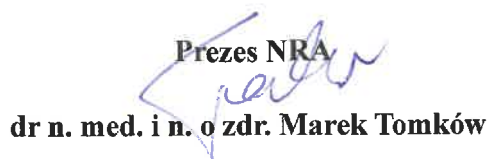
zmierzających do wprowadzenia ustawowego wyłączenia aptek ogólnodostępnych z systemu kaucyjnego.

5. NRA podkreśla, że obowiązki systemu kaucyjnego budzą zastrzeżenia z punktu widzenia przepisów ustawy - Prawo farmaceutyczne, określających standardy prowadzenia apteki, a także przepisów aktów wykonawczych do tej ustawy, w tym rozporządzenia w sprawie szczegółowych wymogów, jakim powinien odpowiadać lokal apteki, oraz rozporządzenia w sprawie podstawowych warunków prowadzenia apteki. Prawo normujące funkcjonowanie aptek nie przewiduje magazynowania zanieczyszczonych pustych opakowań po napojach ani prowadzenia „ewidencji kaucyjnej” w ramach dokumentacji aptecznej. Apteki muszą spełniać restrykcyjne standardy sanitarne i lokalowe. Włączanie do ich przestrzeni powierzchni gromadzenia i czasowego przechowywania odpadów opakowaniowych zagraża bezpieczeństwu sanitarno-epidemiologicznemu i organizacji pracy.
6. Pomimo znikomego wolumenu napojów sprzedawanych w aptekach, system kaucyjny generuje nieproporcjonalne obciążenia organizacyjne i finansowe (kontrakty z operatorem, modyfikacje systemów kasowych i ewidencyjnych, szkolenia personelu), bez proporcjonalnego efektu środowiskowego.
7. Skala obowiązków wynikających z systemu kaucyjnego prowadzić będzie do wycofywania części napojów prozdrowotnych (np. elektrolity, izotoniki, wybrane suplementy diety w płynie) z oferty aptek, co nie sprzyja ochronie zdrowia pacjentów.
8. NRA zwraca się do producentów napojów oraz innych produktów w płynie, których opakowania podlegają systemowi kaucyjnemu, o pilne przeprojektowanie opakowań i modeli dystrybucji tak, aby umożliwiły obrót w aptekach bez obejmowania aptek obowiązkami systemu kaucyjnego, w pełnej zgodności z obowiązującymi przepisami.

§ 2.

Stanowisko wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Sekretarz NRA
mgr farm. Marcin Repelewicz

Prezes NRA
dr n. med. i n. o zdr. Marek Tomków